

Työterveyshuollon lausunto työhön paluun mahdollisuuksista

Työterveyshuollon ja työnantajan pitää aktiivisesti tukea työntekijää, jonka työkyky uhkaa heikentyä. Kun sairauspäivärahaa on maksettu 90 päivältä, sen jatkuminen edellyttää, että työterveyshuolto laatii lausunnon työntekijän mahdollisuuksista jatkaa työssään.

Kun työntekijän sairaus pitkittyy, työnantaja, työntekijä ja työterveyshuolto selvittävät yhdessä työntekijän mahdollisuudet jatkaa työssä. Työterveyshuollon lausunto on sairauspäivärahan maksamisen edellytys 90 päivärahopäivän jälkeen.

- Työnantajan tulee ilmoittaa työntekijän sairauspoissaolosta työterveyshuoltoon viimeistään silloin, kun poissaolo on kestänyt kuukauden.
- Työterveyshuolto koordinoi yhteistyötä ja järjestää tarvittaessa yhteisneuvottelun
- Työterveyslääkäri laatii lausunnon työntekijän jäljellä olevasta työkyvystä ja mahdollisuuksista jatkaa työssä.
- Työntekijän on toimitettava työterveyslääkärin lausunto Kelaan viimeistään silloin, kun sairauspäivärahaa on maksettu 90 päivää.

Työterveyslääkärin 90 päivän lausunto koskee työntekijöitä, joiden sairauspäiväraha-kausiksi jatkuu yli 90 päivää. Yrittäjien, opiskelijoiden, työttömien ja omaa talouttaan hoitavien ei tarvitse toimittaa Kelaan lausuntoa jäljellä olevasta työkyvystä ja mahdollisuuksista jatkaa työssä.

Työntekijä

Työntekijä voi edelleen hakea Kelasta sairauspäivärahaa itse valitsemansa lääkärin lausunnon perusteella. Hakuaika on kaksi kuukautta. Työntekijän on kuitenkin lisäksi toimitettava työterveyslääkärin lausunto jäljellä olevasta työkyvystä viimeistään silloin, kun sairauspäivärahaa on maksettu 90 arkipäivää. Lausunto on maksuton. Kela tiedottaa päivärahapäätöksessä työterveyslääkärin lausunnosta heti päivärahakauden alkaessa. Työntekijä saa Kelasta erillisen tiedotteen lausunnosta myös siinä vaiheessa, kun sairauspäivärahaa on myönnetty 60 päivää. Työntekijä voi seurata sairauspäivärahapäivien kertymää verkossa www.kela.fi/asiointi.

Jos lausunto kuitenkin puuttuu syistä, jotka eivät johdu työntekijästä, sen puuttuminen ei keskeytä päivärahan maksamista. Kela ottaa tarvittaessa yhteyttä työntekijään, työnantajaan tai työterveyshuoltoon lausunnon saamiseksi.

Työnantaja

Työnantajalla on päävastuu työntekijöiden työkyvyn edistämisestä ja työssä jatkamisen tukemisesta. On tärkeää tukea työhönpaluuta jo hyvissä ajoin työntekijän sairastuttua.

Kun työntekijän sairauspoissaolo on jatkunut kuukauden ajan, tai hänellä on toistuvasti lyhyitä poissaoloja, työnantajan on ilmoitettava poissaolosta työterveyshuoltoon. Tämän jälkeen työterveyshuolto alkaa yhdessä esimiehen ja työntekijän kanssa selvittää työhön paluun mahdollisuuksia ja tarvittavia tukitoimia. Työterveyshuolto voi kutsua koolle neuvottelun, jossa keskustellaan työjärjestelyistä, joiden avulla työntekijä voi terveyttään vaarantamatta palata töihin. Tarvittaessa neuvottelun voi järjestää myös puhelimitse, jos esimerkiksi työntekijän terveydentila niin vaatii.

Työterveyslääkäri laatii lausunnon työntekijän jäljellä olevasta työkyvystä ja mahdollisuudesta jatkaa työssä. Ilman lausuntoa sairauspäivärahaa ei makseta 90 päivärahapäivän jälkeen myöskään työnantajalle.

Työhönpaluun tukitoimia voivat olla

- osasairauspäiväraha
- kuntoutus
- koulutus
- työaikajärjestelyt
- työkokeilu
- työkuormituksen vähentäminen
- työtehtävien rajoittaminen tai muuttaminen
- paremmat työvälineet tai apuvälineet
- ergonomiset parannukset.

Työterveyshuolto

Työterveyslääkärin lausuntoa varten työntekijä, työnantaja ja työterveyshuolto selvittävät yhdessä työntekijän mahdollisuudet jatkaa työssä. Tämä tarkoittaa yhteistä neuvottelua, jossa selvitetään voidaanko esimerkiksi työjärjestelyillä tukea työntekijän paluuta työhön. Ensimmäisenä tavoitteena on, että työntekijä palaa omaan työhönsä tai muuhun työhön saman työnantajan palveluksessa. Työntekijä voi hankkia lääkärinlausunnon sairauspäivärahan hakemista varten valitsemaltaan lääkäriltä. Työterveyslääkärin lausunto työssäjatkamismahdollisuuksista tulee kuitenkin toimittaa Kelaan viimeistään silloin, kun sairauspäivärahaa on maksettu 90 päivältä.

Jos työterveyshuollossa käytetään edelleen vanhoja lomakkeita, työterveyslääkärin tulee otsikoida lomakkeelle ”arvio jäljellä olevasta työkyvystä ja työssäjatkamismahdollisuuksista” niin, että se selvästi erottuu muista merkinnöistä.

Lausunto työssäjatkamismahdollisuuksista

- tehdään A-todistus tai B-lausuntolomakkeelle tähän tarkoitukseen varattuun kohtaan.
- tehdään hyvissä ajoin, jos työkyvyttömyys pitkittyy.
- annetaan työntekijälle, joka toimittaa sen Kelaan viimeistään silloin, kun sairauspäivärahaa on maksettu 90 päivää.

Uudet A- ja B-lausuntolomakkeet ovat saatavilla verkossa www.terveysportti.fi tai tilattavissa Kelasta lomakevarasto@kela.fi

Muu terveydenhuolto

Työntekijän toimintakykyä voidaan edelleen arvioida perusterveydenhuollossa tai erikoissairaanhoidossa ja hänelle voidaan kirjoittaa lausunto sairauspäivärahan hakemista varten. Jos sairauspoissaolo uhkaa pitkittyä, kannattaa muistuttaa potilasta ottamaan yhteyttä työterveyshuoltoon. Työterveyshuolto, työnantaja ja työntekijä selvittävät yhdessä potilaan työssäjatkamismahdollisuudet.

Työterveyshuollon lausunto tarvitaan viimeistään silloin, kun työntekijälle on myönnetty sairauspäivärahaa 90 päivältä. Lausunto tarvitaan, vaikka hoito jatkuisikin esimerkiksi erikoissairaanhoidossa.

Yhteistyö työterveyshuollon kanssa on tarpeen, kun työterveyshuolto arvioi työssä jatkamisen mahdollisuuksia. Jos potilas antaa suostumuksen, hoidosta ja jatkosuunnitelmista voidaan antaa tietoa työterveyshuollolle

Lisätietoja

- www.kela.fi/tyoterveyshuolto_ohjeita-palveluntuottajalle